PREDIKAN-Julnatten 2017
Jes.9:1a-2-7, Lukas 2:1-20

Ljus i mörkret

Julnatten är en av årets mörkaste och längsta nätter. Vi vandrar verkligen i mörker. Kanske inte bara i det yttre mörkret som omger oss här uppe i Norden, utan också ibland i ett inre mörker. Livet kräver mycket av oss; vardagen är pressad för många av oss och innan jul har vi stressat runt och försökt hinna med allt. För att julfriden ska sänka sig och allt ska bli ett enda stort mys. Vilket det heller inte alltid blir, och verkligen inte för alla. För många blir julen bara ytterligare en påminnelse om att man är ensam, och gemenskapen med familj och släkt skaver inte sällan.

Ändå är julen ljusets högtid och vi vill verkligen att allt ska vara frid och glädje; mat, julklappar och gemenskap.

Och nu är vi här i kyrkan. Kalle Anka och Karl-Bertil Jonsson är nog bra, men som biskop Caroline Krook sade känslor. Han väcker som alla barn hopp för framtiden. Han föds som alla barn oskadad av livet på jorden.

Men hans födelse är ingen idyll. Den är mycket långt ifrån julkortens stilla och heliga natt.

Det strålade nog ändå inte om stallet när herdarna letade sig fram till Josef och Maria och det var säkert inte så att stjärnan som lyste över Betlehem var någon spotlight som sken rakt ner över barnet i krubban.

Herdarna. De enda som var vakna mitt i natten, blev de första besökarna i stallet. Vad tänkte de om det här? Tänkte de kanske som vi; om nu Gud har bestämt sig för att låta en Frälsare födas i David stad, kunde han då inte ha planerat det hela lite bättre?

Men om de kunde sin historia visste de ju också att när Samuel en gång för 1000 år sedan blev skickad att utse kung Sauls efterträdare såg det nästan likadant ut. Det verkade ganska oplanerat. Han fick gå igenom en hel brödraskara utan att finna den rätte och var på väg att ge upp när han kom på att fråga om det fanns någon mer. Jodå, den yngste, herdepojken David, fanns ju. Och han blev det. Kung David, av vars ätt Messias skulle födas, en ny herde för sitt folk och för alla människor.

Jag tror att det bevisade för herdarna, att när Gud vill göra något stort på jorden, då väljer han de minsta. Herdepojken, barnet i stallet, och de själva, herdarna på ängen, som fick hålla vakt om sina får när andra låg och sov. Men just detta delar de med Gud själv, som sänder änglar att sjunga för dem i julnatten; Gud håller vakt om jorden, han vakar när vi sover, och han kommer till oss som den gode Herden.

Allt detta ligger ju i de stora namnen som profeten ger barnet som ska födas; Allvis härskare, Gudomlig Hjälte, Evig Fader, Fredsfursteen gång; man leva med dem men de håller inte at t dö med.

Barnet som föds i Betlehem är inte bara ett gulligt inslag i julfirandet; han är det ljus som vi längtar efter, djupast inne. Det ljus som profeten Jesaja ser 700 år före hans födelse. Då talade han till ett folk som var fångar i ett främmande land; nu talar han till oss som på många sätt också är fångar. I våra krav och föreställningar om vad ett lyckat liv ska vara; i rädslan för sjukdom och död, för många i påtvingad fattigdom och arbetslöshet, stress och psykiska problem. Det lilla barnet som föds, Jesusbarnet, väcker som alla barn våra varmaste

.

Men någon julkortsidyll är det inte. Ljuset som skiner på barnet i krubban är inte neonljus och blinkande reklamskyltar. Man måste böja sig ner och leta sig in i stallet för att se det. Man måste öppna sitt hjärtas tempelhus, som vi sjunger i Adventspsalmen, och låta hans rika fulla ljus, därinne klart få skina.
Då ser man att det ligger en djup mening i detta att Gud kommer till världen så stilla, så oförmärkt, och väljer enkla människor, långt från metropolerna, från makten och härligheten.
Änglasångerna och Betlehemsstjärnan visste de första kristna ingenting om. De visste inte ens om att Jesus var född i Betlehem.
Det var inte julevangeliet om barnet i krubban som gjorde att de trodde att han var världens ljus, och hela mänsklighetens Frälsare.
Det var vad han gjorde här och nu som gjorde att tron växte i dem.
För även om den lilla familjen i stallet är lätt att känna för och identifiera sig med för oss som har varit lyckliga nog att få egna barn, och säkert för de flesta andra människor också, så är den ändå bara början på historien. Julevangeliet talar inte bara om att ett barn är fött utan också om vem detta barn är.
Det är det stora undret, att ett vanligt barn, fött i mörker och kyla i den judeiska natten en gång för mer än 2000 år sedan, skulle kunna vara Gud. Immanuel-Gud med oss.
Det var omöjligt att se i krubban. Jag tror inte att det strålade en julkortsgloria omkring barnet som i Selma Lagerlöfs Kristuslegender.
Man kunde bara se det vi alla har sett; en liten baby. Inte förrän han blev större kunde man ana att det var något speciellt med honom.

I själva verket var det hans sista 3-4 år på jorden som gjorde att Lukas blev intresserad av hans födelse. Då hade han botat tusentals sjuka, talat till lika många, uppväckt döda, stillat stormar och bespisat femtusen män, kvinnor och barn med fem kornbröd och fem fiskar. Han hade dött på ett kors och uppstått från de döda på tredje dagen.
Om han inte hade gjort allt detta skulle vi aldrig ha hört talas om hans födelse och kanske fortfarande haft en liten krympande skara asa-troende som envisas med att fira sitt midvinterblot.
Jag är tillräckligt gammaldags för att vara tacksam över att vi slipper det. Jesus kommer för att lysa upp i mörkret; vårt inre och yttre mörker. Världens och samhällets mörker och ondska tränger sig på oss hela tiden genom alla moderna medier. Vårt eget mörker bär vi kanske osynligt inom oss. Kanske sådant som också trivs bäst i mörker; det vi skäms för och har dåligt samvete för. Kanske känslan av att inte duga, inte vara omtyckt eller aldrig räcka till.
Det mörkret kommer Jesus för att lysa upp.
Inte för att dra fram och visa upp för världen, döma oss och gotta sig i våra synder.
Utan för att lyfta oss upp, förlåta oss och befria oss från våra bördor. Han är ju Gud m e d oss, inte Gud mot oss.
Han kommer för att Gud älskar världen så mycket att han gav oss sin egen Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå under utan ha evigt liv.
Amen